

Reactie Gedeputeerde Staten op coalitieakkoord

De provincie Fryslân is blij dat er met het coalitieakkoord 'Aan de Slag' een nieuw kabinet in de startblokken staat dat Nederland weer in beweging brengt. Dat is hard nodig in deze onzekere tijd. De coalitie zet in op samenwerking met de regio. Fryslân pakt die handschoen graag op. De provincie kan en wil vanuit eigen kracht en die van het noorden bijdragen aan het oplossen van landelijke vraagstukken. Fryslân is bereid constructief mee te denken en mee te werken. Samenwerking tussen Rijk en regio is essentieel.

Bereikbaarheid en woningbouw

Het nieuwe coalitieakkoord maakt duidelijk dat de infrastructuur structureel versterkt moet worden. Extra middelen voor onderhoud van onze wegen, de Friese bruggen en spoor kunnen de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in Fryslân verbeteren. Het valt op dat de Lelylijn niet wordt genoemd in het nieuwe regeerakkoord. Dit geldt ook voor andere grote infrastructuurprojecten, terwijl er wel middelen worden vrijgemaakt voor projecten die bijdragen aan woningbouw en economische ontwikkeling. Naar aanleiding van het vandaag gepresenteerde advies van Klaas Knot over de Lelylijn gaat Fryslân hierover graag in gesprek met het kabinet.

Daarnaast vindt het college het goed dat bij de hervorming van de autobelasting aandacht is voor de positie van inwoners en bedrijven in plattelandsregio's en dat dit niet ten koste van hen mag gaan.

Tenslotte staat het college positief tegenover de aangekondigde crisiswet voor netcongestie, die kan bijdragen aan het versnellen van de woningbouw in Fryslân. Ook waardeert het college dat het kabinet extra middelen beschikbaar stelt voor woningbouw. Wel doet het college de oproep om ervoor te zorgen dat deze middelen ook in de regio terechtkomen.

Energie en mijnbouw

Het college is ook blij is met de nadrukkelijke inzet op warmtenetten. De potentie van aquathermie in Fryslân is groot, dus de inzet op warmtenetten is een stap in de goede richting. Het is van groot belang dat ook de kleinere, regionale projecten kunnen meedoen. We gaan daarover graag in gesprek met het nieuwe kabinet.

De pasgesloten sectorakkoorden voor gaswinning worden doorgezet. We blijven tegen gaswinning onder onze provincie en blijven aandacht vragen voor de afspraken die in de akkoorden gemaakt zijn: de bijdrage aan de regio van slechts 5% en het niet uitkeren van de regionale bijdrage zolang de beroepsprocedure nog niet is afgerond.

Natuur, landbouw en stikstof

Het regeerakkoord erkent het belang van natuurherstel en biodiversiteit, maar er worden nog geen concrete doelen en maatregelen genoemd. Dit is dus afhankelijk van de uitwerking van dit akkoord. Zo constateren wij dat er binnen het akkoord verhoudingsgewijs minder middelen beschikbaar worden gesteld voor innovatie en agrarisch natuurbeheer, terwijl juist deze instrumenten cruciaal zijn voor een duurzame oplossing. Hierdoor zijn er nog wel de nodige onzekerheden voor de doorontwikkeling van de landbouw. Wij roepen het Rijk daarom op om samen met de provincies snel te komen tot concrete keuzes en een evenwichtige inzet van middelen waar het gaat om maatregelen voor natuur, landbouw en stikstof.

Economie

Als wereldwijd koploper Circulaire Economie onderschrijven we de ambitie om toe te werken naar een volledig circulaire economie in 2050. Het versterken van het Nationaal Programma Circulaire Economie zullen we met belangstelling volgen. Evenals het uitbouwen van de in het regeerakkoord genoemde sterke sectoren biobased bouwen, circulaire plastics en maritieme technologie, wat ook dé speerpunten van Fryslân zijn. We zijn blij met de investering van €500 miljoen in regionale campussen. We missen wel watertechnologie als speerpunt en de Watercampus in Leeuwarden in het rijtje genoemde campussen. We nodigen de bewindspersonen (circulaire) economie van harte uit in Fryslân om onze expertise in deze sectoren met hen te delen.

Taal en cultuur

Het college is positief over het versterken van bibliotheken, in het bijzonder voor de aanpak van laaggeletterdheid. Daarnaast waardeert het college de expliciete aandacht voor de ondersteuning en stimulering van rijkstalen, regionale talen en dialecten. Verder ondersteunt het college de inzet om maatschappelijke verenigingen te ontlasten van regeldruk en vrijwilligers beter te beschermen, zodat betrokkenheid behouden blijft.

Het college herkent zich in de insteek rondom cultuur, waarbij aandacht is voor cultuur en talentontwikkeling in de volle breedte; van musea en orkesten tot bruisende volkscultuur. Daarnaast is het college blij dat het erop lijkt dat de regeringspartijen de aanbevelingen uit het advies van de Raad voor Cultuur (2024) overnemen om cultuurmiddelen meer over de regio's te verspreiden.